

Den klassiska Lovikkavanten är inspirationen till designern Sofia Hagelins moderna ylleplagg. Sofia bor i Stockholm men bollar sina klädidéer med kvinnorna i husmodersföreningen i byn Lovikka i Tornedalen.

TEXT OCH FOTO JOAKIM NORDLUND

Sofia skapar mode av Lovikka-vanten

Modeskaparen Sofia Hagelin har sin bas i Stockholm men rötterna och hjärtat finns i Lovikka, byn där Sveriges mest kända vante uppfanns för över hundra år sedan. Därför heter hennes kollektion Heart of Lovikka. För Sofia vill hedra byns handarbetstraditioner. Och hennes kläder tycks väcka nostalgiska vinterminnen hos alla som kommer i kontakt med dem.

Behållit känslan

– Kollektionen är fristående från Lovikkavanten. Men jag och Anna Fornek Bergström, som har gjort den, har strävat efter att behålla känslan och samtidigt göra något nytt, säger hon.

Det nya modemärket har funnits

i ett år och alla plagg har uppkallats efter kvinnor i Lovikkas husmodersförening.

Land var med i föreningshuset Gläntan när Sofia kom och visade höstens kollektion. Här fanns Margit, Astrid, Berta, Anne-Maj med flera som gett namn åt koftor, klänningar, mössor, halsdukar med mera.

Byn är inte stor – bara 90 invånare – så namnen är på väg att ta slut och därför fick alla fylla på förrådet genom att uppges sina andranamn

och berätta vad deras mödrar och mormödrar hette.

81-åriga Berta Hannu, som gett namn åt benvärmarna Berta, är en av dem som fortfarande minns Erika Aittamaa som skapade Lovikkavanten 1892.

– Hon var en lång mager kvinna. Mina mostrar berättade att de unga flickorna brukade samlas i hennes stuga där hon lärde dem att sticka, säger Berta.

Sedan dess har mer än 100 000 vantar stickats för hand i Lovikka.

Heart of Lovikkas moderna kläder tillverkas i Estland och Litauen men för Sofia Hagelin är det viktigt att hela tiden ha en nära kontakt med kvinnorna uppe i Lovikka.

– Jag brukar visa mina idéer och de får ha synpunkter. Jag lyssnar på vad som sägs. Och jag trivs fantastiskt bra här uppe, säger hon.

Idén kom under påsk

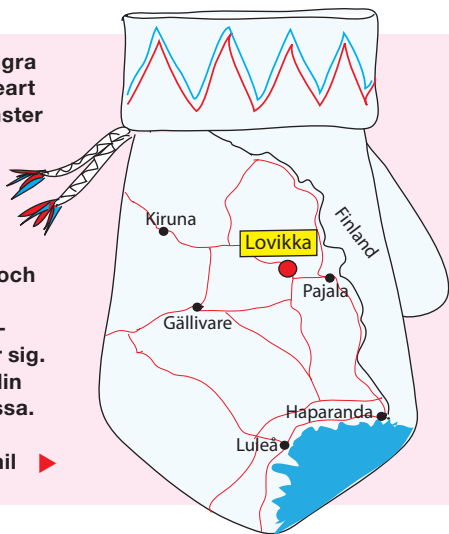
Varje påsk åker hon på semester upp till Tornedalen. Det var här idén om en helt ny klädkollektion i ylle väcktes.

– Min mormor kom från byn och mina föräldrar har stuga i Kangos som ligger i närheten. Det här är en del av mitt arv. En påsk satt jag tillsammans med min morbror och pratade och jag kände en sådan sorg över

Erika Aittamaa skapade Lovikkavanten 1892.

◀ **KVINNOR SOM KAN STICKA.** Några av damerna som gett namn åt Heart of Lovikkas plagg: Längst till vänster Berith Roth i den gröna mössan Gudrun, uppkallad efter hennes mor, Gudrun Roth (femna från vänster). Övriga damer är Berta Hannu, Margit Nilimaa, Berit Nilsson, Astrid Hjertström och Anne-Maj Gunnelbrand som fått tröjor, koftor, klänningar, benvärmar med mera uppkallade efter sig. Modeskaparen själv, Sofia Hagelin bär svart klänning och svart mössa.

Lovikka ligger i Tornedalen, 20 mil ▶ från Haparanda.

Ur höst- och vinterkollektionen:

Vinterfin i mössan Linnea och vantarna Erika.

Kjolen heter Augusta, halsduken Ida och armvärmarna Elisabeth.

Den rosa finkoftan heter Berit och armbandets Anita.

Resklar i koftan Annemaj.

att traditionen med stickade kläder var på väg att dö ut, berättar Sofia.

Så hon gick från tanke till handling och startade Heart of Lovikka som nu omfattar tolv plagg och tio accessoarer. Marknaden är i första hand Sverige och Schweiz.

När Sofia Hagelin visar upp sin kollektion runt om i Sverige kommer människor fram till henne och vill berätta vantminnen.

– Det är helt fantastiskt. Det verkar som om alla minns sina Lovikkavantar. Det kan vara smaken när man hade dem i munnen eller lukten när de låg och torkade på elementet eller isen som fastnat efter lek i snön, säger hon.

Bredvid henne i den lilla lokalen sitter Margit Nilimaa som är ordförande i Lovikka husmodersförening. Hon är en av dem som fortfarande stickar den traditio-

nella vanten och hon välkomnar Sofias satsning.

– Det är roligt att hon tar vara på en textiltradition. Att det hela lever upp, säger Margit.

– Det värmer att få så fin respons, säger Sofia.

– Alla är stolta över Lovikkavanten och jag var orolig att det jag gjorde skulle uppfattas negativt eftersom förändringar ibland kan skrämja. Men så har det inte alls varit. ■

"Folk kommer fram och vill berätta sina vinterminnen"

DIDRIKSONS 1913

Grundsund SWEDEN

Julius Unisex Jacket

Julius från Didriksons är två jackor i en och därför användbar under hela året. Hopkopplade blir resultatet en varm och vattentät vinterjacka. Var för sig blir ytterdelen en regnjacka och innerdelen en tunn täckjacka, båda användbara under vår, sommar och höst. Ytterjackan är helt vattentät med tejpade sömmar, i ett material som andas. Innerjacka och ytterjacka går snabbt att ta isär och sätta samman. Julius har många praktiska lösningar, bl.a. en blixtläsförsedd innerficka, specialgjord för mobil eller musikspelare. Julius finns i storlekarna S-XXL i färgerna rött, svart, khaki, blå, mörkgrön och mörkblå.

www.didriksons.com